

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izbaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien 1. Wallfischgasse Nr 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 3.

V Ljubljani, 15. februvarija 1888.

Leto V.

Obseg: Semenska menjava — Kislo seno ni za molzne krave — Strupena rosa (perenospora) na trtah. — Semenski krompir — Deteljna in žitna košnja v akordu. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske — Tržne cene. — Inserati.

Semenska menjava.

Mladi gospodarji radi poskušajo nove reči, starejši pa ne radi. Mnogo novega je prav dobro, da celo veliko boljše nego staro, vendar ne kaže vsake po časnikih priporočane nove reči poskušati, ker s tem ne tratimo samo denarja in časa, ampak nova reč je dostikrat dokaj slabša od uže udomačene. Tudi jaz sem naredil nekatere nesrečne poskuse, ki so me tembolj jezili, ker so se oče še zraven norčevali, češ, saj sem ti dejal. In vendar sem s časom dokopal se s takimi poskušnjami do raznih poljskih semen, ki mi dajo večje pridelke nego domače seme.

Tako sem si naročil pred nekaterimi leti deset vrst krompirja iz tujih krajev in jih drago plačal. Skusil sem, da ugajajo mojemu kraju izmed vseh desetih vrst samo tri, sedaj sadim tudi le te in reči moram, da sem prav zelo zadovoljen.

Ne bodem popisoval, kolikokrat sem se opeknel z nakupom novih vrst cepičev, povrtnih semen i. t. d.; omenim naj le, da imam prav bridke izkušnje z različnimi vrstami žitnih rastlin. Vendar, ker nisem izgubil veselja do kaj novega, postal sem pa opaznejši. Naročil sem si lansko leto nekega novega ovsca. Že vzorčno zrnje, ki sem ga prejel, dopadlo se mi je zelo. Naročim si ga dva vagana po 5 gld. Sedaj pa nisem bil varan, kajti žetev je bila tolika, da bi mi ne bilo žal, ko bi bil plačal seme še enkrat tako drago. Znano je, da je bilo lansko leto na spodnjem Štajarskem slabo za oves, ker je bila suša; vzlic temu pridelal sem 20 vaganov, in to na njivi, ki uže mnogo let ni bila gnojena. Ta oves loči se pa še prav nizek od navadnega; listje mu je široko, bilje 1 do $1\frac{1}{4}$ m visoko in debelo, a kadar je suho, tedaj je slama mehka, rumena in izvrstna za klajo. Ravno letos, ko je pomanjkanje krme, neprecenljiva je ta slama, ker jo živina rajša

uživa nego kako seno srednje dobrote. En hektoliter tega ovsca tehta 55 $\frac{1}{2}$ lb. Zori pa 14 dni poprej, nego navadni. Kdor bi se posebno zanimal za ta oves, morem mu ga oddati nekaj malega za seme.

Franjo Ogorevc v Brežicah.

Pristavek uredništva: Gosp. Ogorevc nam je poslal tega ovsca na ogled, in res moramo reči, da je zrnje lepo in težko. Pristaviti pa moramo, da res priporočajo po časnikih mnogo slabih semen, a tudi mnogo dobrih. Večkrat se pa izvrstno seme v neprikladni mu zemlji prav slabo sponese. Kdor noče biti ogoljufan, naj bode pozoren in naj naredi poprej v malem poskušnjo, ali pa naj počaka, da izrečejo poprej drugi, na katere se je zanesti, sodbo svojo.

Kislo seno ni za molzne krave.

Krmljenje molznih krav s kislim senom je na kvar njih mlečnosti. Krave molzejo po kislem senu manj in slabše. To čutijo kaj dobro gospodarji po krajih, koder imajo zgolj močvirno zemljo, ki rodi le kislo, pusto in trdo seno. V takih okoliščinah so gospodarji seveda prisiljeni, pokladati kislo seno tudi molznim kravam za glavni živež. Ali izkušnja jih dobro uči, da vpliva kislo seno kaj slabo na mlečnost, in da molzejo krave vedno manj, če jih krmijo s kislim senom, nego sicer.

To kažejo še posebno očitno in prepričevalno izkušnje na veliki kmetiji barona Ritterja v Monastiru na Furlanskem. Na tej kmetiji redijo zelo veliko molzne živine. Poleg krav domačega furlanskega plemena ravnajo tudi krave bolj zlahtnih in mlečnih plemen, kakor sosebno beljanskega plemena, katero je sploh priznано izvrstno

za molžo. Toda glej! Tam doli se jim ta živina ne obnaša v mlečnosti. Najboljše krave molzejo tamkaj dosti manj in slabše nego so prej, akoravno jim jako dobro strežejo, in so kaj dobro rejene. Včasih se celo dogodi, da izgube dobre molznice skoro vso mlečnost. Nasproti temu pa se krave tako odebelijo in opitajo, da jih je čuda gledati.

Temu je poglavitni vzrok kislo seno, ki ga pride-ljujejo po ondornjih močvirnih senošetih in katerega seveda še največ polagajo živini. Tako učijo tamkaj izkušnje do današnjega dne. Kislo seno torej ne daje mleka, pač pa meso. In korakoma s tem, t. j. z debeljenjem, zastaja in se izgublja kravam mlečnost, če so bile prej tudi jako dobre molznice. Da pa tej očitni prikazni pripomaga nekoliko tudi tamošnje podnebje s svojim suhim in toplim vremenom, to je sicer tudi res.

Za nas živinorejce pa nastaje vender le važna posledica! Pokladajmo namreč kislo seno rajši volom in konjem, molznim kravam pa da-jajmo, če je le moči, vedno sladke krme, slad-kega sena, detelje itd. itd. To je važno za kraje, koder poleg sladke krme pridelujejo tudi mnogo kislega sena.

V. R.

Strupena rosa (peronospora) na trtah.

Strupena rosa je trtna bolezen, od katere listje zgodaj porumeni in odpade v mesecu sep-tembru ali pa še poprej. Listje je pa rastlini to, kar so pluća in želodec živali. Ako izgubi trta listje, ne more dozoreti grozdje, in tudi les ostane slaboten. To vse naredi strupena rosa, katera more trto skoraj popolnoma uničiti, ako razsaja več let. Žalostne posledice strupene rose poznajo dobro Primorci, posebno pa kranjski Vipavci. Hvala Bogu, letos jim je prizanesla ta šiba božja, zato so pa imeli čez dolgo časa, če tudi ne obilo vina, pa vsaj dobrega. Žalibog pa se je pričela kazati strupena rosa prav močno po Dolenjskem. Živo priporočamo Dolenjcem, da se prično ob pravem času brigati, kako bi zatrli to bolezen, katere se bojijo Francozi in Amerikanci bolj, nego trtne uši. Strupena rosa je bolezen, ki jo provzroča gliva z imenom *peronospora viticola*. Kakor zatiramo sploh take glivične bolezni s posebnimi kemijskimi tvarinami, tako so skušali tudi peronosporo. Posrečilo se jim je, in našli so, da je taka tvarina apno in bakren vitrijol. Kako se oboja tvarina sponaša, kažejo nastopne vrste:

Lansko leto smo prijaviili ta le članek:

Znano je, da se mora trtno listje na spodnji plati, da trtam ne škodi strupena rosa, škropiti z apnom in z bakrenim vitrijolum. Glede tega priporoča E. Mach, vodja vinarske šole v S. Michele na Tirolskem, na podlogi do-sedanjih poskusenij tako le ravnati:

Pri porabi tekoče zmesi iz apna in bakrenega vi-trijola zadostuje, če vzameš 2 $\frac{1}{2}$ ugašenega apna in 2 $\frac{1}{2}$ bakrenega vitrijola na hektoliter vode.

Če pa vzameš premalo apna, ali če je apno slabo, utegne se, ker je apna premalo, pripetiti, da se osmoli nekoliko trtno listje. Da torej varno ravnaš, priporočamo kupiti v lekarni nekoliko rdečega lakmusovega papirja. Košček tega papirja, pomočenega v zmes, mora zamodreti, če je v zmesi uže dosti apna.

Drugi poskus je ta: Zmes naj mirno stoji, da se gošča usede na dno. Ako je goranja tekočina brezbarvena, to je znamenje, da je bilo dovolj apna; ako je pa ta te-kočina še višnjevkasta, kaže to, da je bilo premalo apna.

Apna bodi ravno prav; kolikor bolje to pogodiš, toliko boljši je učinek tekočine. Tako so pokazali vsi poskusi. Ako je premalo apna, potem se pa, kakor smo uže omenili, osmoli listje.

Gospod Ivan Urbančič, posestnik v Trnovem na Notranjskem, naredil je na podlogi tega članka poskus ter nam sporočil o izidu to le:*)

Poškropil sem prvikrat s priporočeno tekočino proti koncu meseca julija trtno listje in sicer za poskušnjo vsako drugo vrsto. V drugič sem škropil čez mesec dni, to je konec meseca avgusta. Ob prvem škropljenji še ni

bilo znaka o peronospori, ob drugem škropljenji našel sem pa uže njen sled. Tudi ob drugem škropljenji sem ravnal kakor v prvič, nekatere vrste sem škropil v drugič, nekatere poškropljene vrste sem v drugič pustil, nekatere sem pa ob

tem času prvikrat škropil. Opazil sem ta le uspeh: Konec meseca julija škropljene trte ostale so zdrave, a one poleg njih rastoče in neškropljene pričele so bolehati v pričetku meseca septembra za peronosporo. Ob drugem škropljenji so bile neškropljene trte uže nekoliko bolne. Drugo škropljenje ni nič koristilo in po mojem mnenji tudi onim trtam ne, ki so bile uže poškropljene, kajti vsled suhega vremena med obojim škropljenjem je prvo popolnoma zadostovalo. Iz tega, da v mesecu avgustu prvič škropljeno bolno listje ni ozdravelo ali vsaj zeleno ostalo, posnemam, da je treba škropiti, dokler ni še listje bolno. Jaz sem na-redil skušnjo: Škropljenje pomaga prav iz vrstno, ako škropiš ob pravem času, kadar se je pa bolezen uže pokazala in vgne-zdila, takrat pa ne pomaga nič.

Za škropljenje je treba posebnih škropilnic, ka-terih večina je pa draga. Lansko leto smo pa popisali neko novo, ki je dokaj cenejša od drugih, zato naj nam bodi dovoljano, ker je reč zelo važna, ta popis še enkrat priobčiti.

Falbisaner & Stebel v Offenburgu na Badenskem sta sestavila po navodu Götheja, vodje kralj. šole za sadjarstvo in vinarstvo v Geisenheimu, novo škropil-nico za pokončevanje drevesnih mrčesov in gliv. Škro-pilnico so spoznali prvi strokovnjaki na Nemškem za najboljšo napravo, s katero se daé hitro, gotovo in na najpriprostejši način uničiti razni škodljivci na rastlinah.

S to prav ročno škropilnico (glej podobo 8.) je moči pokončevati mrčes in glive na drevju, na grmovji in na trtah na najlaži način. S škropilnico škropiš lahko strup na katero koli mesto, bodisi na najvišje veje ali na najtanjše nizke mladike.

Škropilnico moreš pritrditi na drog in tako do 25 $\frac{1}{2}$ visoko škropiti. Tako je mogoče glive tudi na naj-višem drevju pokončati.

Čopič moreš sneti s škropilnice ter ga nadomestiti z drugimi brizgalnimi pripravami, na pr. s pripravo, s katero je mogoče trte škropiti z apnom ali z bakrenim vitrijolum proti strupeni rosi.

Škropilnice izdelujeta C. Falbisaner & Stebel v Offen-burgu na Badenskem. Vsa priprava stane preko 4 gld. Ker škropilnica z zavojem vred ne tehta niti 5 $\frac{1}{2}$, stane

*) Gospodu J. Urbančiču se zahvaljujemo prav lepo za jako zanimivo sporočilo.

Pod. 8.

vožnja po pošti v vsak kraj le 30 kr. K tem stroškom pride še nekaj carine.

Marsikateri Dolenjec bode, prebravši ta članek, rekel: Ali še to? Saj nas stane obdelovanje vinogradov uže tako neprimerno veliko! Mi pa moremo le odgovoriti: Ne pomaga nič; brez truda ni kruha.

Semenski krompir.

Odkar je kranjska kmetijska družba spremenila poskusni vrt svoj v drevesnico, vzgaja le sadno drevje ter prideluje edino še semenskega krompirja bolj obilo. V ta namen poskuša stare in nove vrste krompirja, ter priporoča šele tedaj eno ali drugo vrsto, kadar je prepričana o njeni dobroti. Kar je slabih vrst, opusti jih precej družba, ter ne proda pridelka za seme, ampak za jed.

Semenski krompir kupuje družba vedno od semenarske postaje v Zborovu na Češkem, kateri zavod moremo prav živo priporočati.

V letu 1887. je poskušala družba veliko vrst krompirja; izmed onih vrst, katerih novo seme je dobila v tem letu, more priporočati le 9 vrst, katere bomo pozneje našteali.

Pred vsem moramo opomniti, da je zemlja poskusnega vrta zelo plitva, polna grušča, torej prav suha, in da je letos močno škodovala suša. Ako imenujejo krompirjevo letino dobro tedaj, ako da krompir v dobri in prav obdelani zemlji sedmeren pridelek, potem moramo imenovati rodovitnost naših vrst, ki so rasle letos ob neugodnem vremenu in na slabi zemlji, izvrstno.

Nastopna sestava kaže vrste, katere smo pridelali letos iz novega semena in katere moremo priporočati:

1. Rubin, semena je bilo	50 $\frac{h}{g}$	pridelali smo	580 $\frac{h}{g}$
2. Zgodnji rožnik, " " "	50 " "	" "	580 "
3. Bela kraljica, " " "	50 " "	" "	500 "
4. Magnum bonum, " " "	50 " "	" "	580 "
5. Darling, semena " " "	50 " "	" "	600 "
6. Biser, " " "	50 " "	" "	450 "
7. Andersen, " " "	50 " "	" "	450 "
8. Hertha, " " "	50 " "	" "	420 "
9. Zborovski, " " "	100 " "	" "	1300 "

Poleg teh vrst ima družba tudi druge, ki so ravno tako izvrstne ali pa še boljše. Naravno je, da more biti pridelek v boljši zemlji in ob boljšem vremenu izdatno več. Da je seme kmetijske družbe izvrstno in zanesljivo, to nam pričajo mnoga pisma, ki jih dobivamo od kmetovalcev, kateri so poskusili ta semena.

Ker družbi ni do dobička, ampak le, da bi kmetovalcem pripomogla z zmerno ceno do dobrega, zanesljivega semena, zato je nastavila cene semenskem krompirju prav nizke. Meterski cent (100 kgr.) stoji 3 gld., družabnike pa celo le 2 gld. 50 kr., torej manj nego velja krompir na trgu. Ker ima družba vsega krompirja le preko 100 met. centov na prodaj, naj se kmalu oglase kmetovalci, ki želijo našega semenskega krompirja. Kako si je naročiti krompirja, razvidno je natanko iz inserata v današnjem listu.

Deteljna in žitna košnja v akordu.

Kakor seno, kosimo tudi deteljo in žito s kordalci. To je v navadi še posebno po večih kmetijah, katere pridelujejo mnogo detelje in žita.

Ob istih okoliščinah je lažje kositi deteljo nego pa seno. Ročen kosec more pokositi 40 do 60 arov detelje na dan. On pokosi 1 ha. torej lahko v $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ dneh. To velja seveda za deteljo, katero so kosili o pravem času. Po tem takem bi imele biti tudi akordne cene za deteljno košnjo nekaj manjše nego za seneno košnjo. *) Znašati bi morale povprek za 1 ha. košnje prav za prav le 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 50 kr. Kaj radi pa plačujejo deteljno košnjo po isti akordni ceni, po kateri seneno košnjo. Dogaja se celo v posebnih slučajih, da je treba za deteljno košnjo več plačati kordalcem nego za seneno košnjo. To je pa le izjemno mogoče.

Žitna košnja v akordu pa je dražja nego senena, če prav kosec lahko nakosi več žita na dan nego pa sena. Poglavitni vzrok temu je to, da so potrebni za žitno košnjo le izurjeni in skušeni kosci. To posebno sposobnost pa je treba dražje plačati tem bolj, ker spada žitna košnja tudi med najtežja gospodarska dela. Ob pravilnih razmerah je košnja ozimnega žita (pšenice, rži) bolj zamudljiva in zategadelj nekaj dražja nego košnja jarega žita (ječmena, ovs). Kosi se pa žito ali z žitno koso (s koso grabljivko), katera žito ob enem polaga, ali pa z navadno koso.

Vajen kosec pokosi z žitno koso 30 do 60 arov ozimnega žita na dan. Da pokosi 1 ha., potrebuje $1\frac{1}{2}$ do 3 $\frac{1}{2}$ dni. Jarega žita pa pokosi 45 do 70 arov na dan in zgotovi 1 ha. torej v $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ dnevih. Če mu gre delo dobro od rok, pokosi na dan lahko 50 arov ozimnega ali 60 arov jarega žita. Z navadno koso gre delo vsaj tako hitro od rok. Ker je pa treba pri tem še ene ženske na dnino, katera grabi in polaga pokošeno žito na stran, zato je košnja z navadno koso večidel za nekaj malega dražja nego z žitno koso.

Akordne cene za žitno košnjo so iz vzrokov, katere sem spredaj navedel, zmeraj večje nego za seneno košnjo. Ob istih okoliščinah, *) ob katerih se plačuje za košnjo 1 ha. sena 1 gld. 80 kr. do 3 gld., plačujejo gospodarji za žitno košnjo z velike večine 2 gld. 50 kr. od 1 ha.

Draže in dosti počasneje se žito žanje s srpom. Zato se pa to delo bolj pošteno opravi, ker se pri žetvi s srpom skoro nič zrnja ne ospe in ne poizgubi. Ženjica požanje na dan le po 8 do 10 arov žita, jarine tudi po več. Da požanje 1 ha., potrebuje torej 10 do 12 $\frac{1}{2}$ dni. Z drugimi besedami povedano: 10 do 12 $\frac{1}{2}$ ženjic je treba, da požanjejo 1 ha. žita na dan. To pa stane 4 gld. do 5 gld., če dajemo ženjicam po 40 kr. dnine. Poleglo žito naj se žanje s srpom. Sicer pa naj se kosi žito povsodi koder le primanjkuje cenih ženjic. Pri današnji nizki žitni ceni to tembolj kaže!

S pomočjo teh podatkov si lahko vsak gospodar za svoj kraj določi pravo akordno ceno za deteljno in žitno košnjo, uvažajoč pri tem odločilne krajne in gospodarske razmere.

V. R.

Razne reči.

— Mušnico (goba, agaricus muscarius) pozna skoro vsak človek. Ima rdeč klobuk in po njem bele pike. Ta goba je zelo strupena ne samo ljudem, ampak ostrupi tudi vsako drugo žival. Muham polijemo mušnico z vrelim mlekom, ter jim jo postavimo na primeren kraj. Tudi za druge mrčese jo rabimo s prav dobrim uspehom; treba nam je samo mušnico stolči, da se potem sama spremeni v mehko maslo čez kake pol ure. S tem mehkim testom namažemo vse tiste kraje in luknje, koder bivajo stenice, ki precej, kadar to zaužijejo, poginejo. Tudi se posušena za zimo lahko spravi.

*) Glej v „Kmetovalcu“ št. 2.: Akordne cene za seneno košnjo.

— **Zoper garje pri konjih in goveji živini** naj se rabi zeleno milo. To se raztopi v lugu, tako da se naredi testo. S tem se garje vsak dan enkrat namažejo, a poprej treba vselej garjasto mesto z gorko vodo omiti.

— **Pripomoček zoper ščurke.** Neki farm. ruski list priporoča sirup, z ravno toliko fosforom pomešan. To mešanico postavimo ščurkom na pripraven kraj, kjer se zbirajo; v malo dneh, pravi omenjeni časopis, izginejo ščurki.

— **Belim konjem**, ki dobijo po koži od gnoja rumeno dlako, spremenimo jo zopet v belo, ako pomešamo navadnega oglja v fin prah s toliko vode, da se sgosti ko kaša. S to zmesjo namažemo rumenkasto dlako in počakamo, da se vse posuši. Potem odrgnemo konja na tistem mestu dobro s slamo in ga očistimo s ščetjo. Če se dlaka v prvič popolnoma ne očisti, ponovimo to delo še enkrat.

— **Stenice** se zaradi nesnage prav rade ugnezdi po kokošjih stanovanjih in po drugih prostorih. Polovimo in pokončamo jih prav lahko, ako jim nastavljamo tanke, olupljene bekove šibice v povezanih metlicah; bekov duh privablja stenice na metlice, med katere se čez dan skrivajo. Kadar se nadležnih živalic nabere, vtaknemo metlice v vrelo vodo, zvečer jih pa zopet nastavimo.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 11. Med raznimi rečmi sem bral, da je maža „lanolin“ posebno dobra za konjska kopita. Blagovolite mi naznaniti, kje dobim lanolina in po kaki ceni? (M. J. L. v M. na Štajarskem).

Odgovor: Lanolin prodajajo uže po mnogih lekarnah. Obrnite se do bližnjega lekarja; ako ga nima sam, gotovo pa Vam ve povedati, kje ga dobite in po kaki ceni.

Vprašanje 12. V zadnjem listu omenjate homeopatičnega zdravila za konje. Ali so taka zdravila tudi za govejo živino? Kje jih dobim? Kako jih je dajati živini. (P. Z. v Z.).

Odgovor: Če tudi nismo privrženci homeopatoma, vendar Vam radi odgovorjamo na Vaša vprašanja. Seveda zdravijo tudi živino s homeopatičnimi zdravili. Homeopatična zdravila so tekoča (tinkture) ali trda (v obliki kroglic). Za živino rabijo najbolj tinkture. Tinkture dobite v vsaki apoteki, in sicer zahtevajte za živino 5. do 12. potenco. Eno uro, predno daste živini zdravilo, ne sme dobiti ni krme ni vode. Tinkture vzemite za majhne živali 2—3, za velike živali 3—5 kapljic ter jih vlijte na oblat ali na košček svežega, belega kruha. Oblat ali košček kruha s temi kapljicami položite živali prav na zadnji konec jezika, katerega ji poprej potegnite, kolikor le morete, daleč iz gobca. Žival, katero lečite s homeopatičnimi zdravili, ne sme dobivati s krmo nič soli in ne sme biti v hlevu, v katerem diši po drugih zdravilih. Ob boleznih, katere navadno preidejo hitro, ponavljajte zdravilo vsakih 10—20 minut, ob dolgotrajnih boleznih pa vsakih 24 ur. Ako je bolezen potem, ko je žival dobila zdravilo, hujša, kaže to, da je bilo zdravilo pravo. Katera zdravila so prava, to najdete v knjigah, ki se pečajo s homeopatičnim zdravljenjem živine.

Vprašanje 13. Kateri čas je najbolje sejati lan, v kakšno zemljo in ali mu ugaja svež gnoj? (A. G. v V. pri Celji.)

Odgovor: Lan ljubi v zemlji staro, če tudi ne premočne gnojilne moči, zato raste najbolj za okopavinami, katerim je bilo pognojeno. Tudi uspeva dobro po prahi, po ovsu in po sočivju. Na tisto njivo naj pride lan najhitreje čez 6 let zopet. Ako pa gnojite lanu s svežim gnojem, storite to uže jeseni, a z gnojem, ki je dobro preležan. Posebno ugajajo mešanec, pepel in gnojnica. Njiva za lan mora biti dobro vzorana, po vrhu pa dobro pobranana. Glavni pogoji, da uspeva lan dobro, je, da njiva ni plevelna. Sicer ga je za pridno pleti. Sejejo ga od macedonije meseca do junija; najbolje ga je aprila meseca, ker je

tčas v zemlji še dovolj vlage, ki posebno ugaja lanu, in ker zgodnejši lan ne trpi toliko od zemeljskih bolh.

Vprašanje 14. Imam mladega (pet let starega) konja, ki se je navadil letos čudne hoje. Kadar namreč dirja, ziblje se s sprednjim životom z ene noge na drugo, da ga je kar grdo videti. Od kod prihaja to in ali se da odpraviti? (C. L. v B.)

Odgovor: Taka hoja je razvada, prihaja pa od tod, če je konj privezan v hlevu preveč na kratko, ako se v hlevu dolgočasi, in ako imajo mladi konji premalo prilike gibati se na planem. Konj se namreč navadi najprvo v hlevu stati zdaj na eni, zdaj na drugi nogi, tako, da se počasi ziblje. Ziblje se pozneje tudi, kadar dirja. To razvado je konju zelo težko odpraviti, kar je toliko neprijetneje, ker je tak konj dosti manj vreden. Priporočajo konja privezati na dolgo privez ter mu zvezati sprednji nogi pod picljem s slamnato vezjo toliko skupaj, da sti nogi toliko narazen, kolikor je naravno. Gledati je tudi na to, da se konj ne dolgočasi. Razumen človek, kateri ima konja v oskrbi, more z umnim ravnanjem največ opraviti.

Vprašanje 15. Rešite mi v „Kmetovalcu“ vprašanje, kako je ravnati s kuhanim maslom, ki se je ugrenilo, da dobi zopet pravi okus? (M. R. na Boh. B.)

Odgovor: Ako ni še maslo pregrenko, pomaga mu morda to le: Raztopite maslo v zgretim mleku, in ko se zmes hladi, pa mešajte dobro. Shlajeno zmes denite v pinjo ter pinjite nekaj časa tako, kakor smetano za surovo maslo. Maslo, ki se vam v pinji v novič naredi, prekuhajte, kakor je pri vas navada. Ako pa to ne pomaga, poskusite to le: Vzemite na vsakih pet kilogramov masla 2 litra vode in zgrejte toliko oboje skupaj, da zavre voda. Potem prilivajte počasi na vsakih pet kilogramov masla po 30 gramov angleške žveplene kisline (ki je doboste v lekarni) in kuhajte to zmes še kakih 15 minut. Potem umorite kislino s stolčeno krede in sicer vsakih 30 g kisline s 125 g krede. Kadar pridevate krede, mešajte dobro. Cisto maslo kuhajte potem še nekaj časa z vodo.

Morda kedo izmed naših č. bralcev ve kak drug dober pripomoček, kako popraviti grenko maslo?

Vprašanje 16. Rad bi vedel, kako se je ravnati po mesečnih izpremembah, kadar je namreč mlada luna ali mlaj, posebno ta mesec, ki je prosindec, kakor mi pravimo.*) Kaj menite Vi o prosinčevi luni, ali kaže napravljati trte, saditi, gnojiti, cepiti i. t. d. Ne zamerite slabo načrtanega vprašanja, saj sem preprost kmet brez pouka in šol. (J. V. v Verdeli pri Sv. Ivanu.)

Odgovor: Nič vam ne zamerimo, celo veseli nas, da nam zaupate. Le vselej se obrnite do nas, kadar potrebujete sveta, vselej vam radi ustrezemo. Kar se pa tiče lune, bodi vam ta le odgovor: Gotovo ima luna nekaj vpliva na zemljo, to priznavajo vedno bolj tudi učenjaki. Mesečnega vpliva na rastlinsko rast in na živali pa še nihče ni dokazal. Po nekodi pravijo, da je mlaj škodljiv, po drugod pa opravijo kmetije, če je le mogoče, vsa dela ob mlaji. Verjemite nam: tistemu kmetu, ki se ravna pri kmetovanju po dobrih, izkušenih pravilih, godi se gotovo bolje nego onemu, ki kmetuje po pratiki. Dobro obdelovati zemljo, pravilno saditi, cepiti, i. t. d. velja več, nego čakati mlaja ali ščepa.

Gospodarske novice.

* **Gospod c. kr. vladni svetnik Dralka** v Ljubljani je imenovan za namestnika deželnega predsednika v deželni komisiji za pogozdovanje Krasa.

* **Šolski vrt na pripravnicah v Ljubljani** je dobil v oskrbovanje gospod profesor Vodeb. Tako vsaj čujemo. Zakaj je odložil gospod profesor Linhart oskrbovanje nam ni znano.

*) Vprašanje smo dobili že meseca prosinca, a vendar prepozno za zadnjo številko. Uredništvo.

* **Deželno sadno razstavo** je ukrenil prirediti glavni odbor kranjske kmetijske družbe letošnjo jesen v Ljubljani. Z razstavo namreč misli ob enem praznovati družba štiridesetletnico vladanja našega presvetlega cesarja. Ukrep sam na sebi še ni za trdno storjen, ker je prireditev razstave od marsičesa zavizna, zlasti pa od letošnje sadne letine. Ako bode razstava, ne bode toliko v ta namen, da bi kazala podobo našega sadjarstva, ki še živo potrebuje napredka, ampak da bi natančno pozvedeli, kakšno je naše sadjarstvo, in kako naj delujemo v prihodnje v boljši prospek njegov.

* **Kmetijskega pouka** reči razdelili so v c. kr. kmetijskem ministerstvu v dve skupini. Poročevalec o didaktičnih in organizatorskih rečeh je ministerjalni svetnik dr. pl. Lorenc, o ekonomijskih in administrativnih pa baron Hohenbruck.

* **Deželni zbor koroški** je ukrenil dajati koroški c. kr. kmetijski družbi od letos naprej vsako leto po 3000 gld. za povzdigo živinoreje in po 1000 gld. za povzdigo sadjarstva. Koroška kmetijska družba prejema torej od dežele vsega skupaj 6500 gld. na leto. Gotovo lepa vsota, ako pomislimo, da ima koroška kmetijska družba vrhu tega blizu 70.000 gld. premoženja svojega, da dobi vsako leto od celovške hranilnice po 800 gld. podpore, da je dežela podarila družbi poslopje za podkovsko šolo in prostore za veliko drevnico, da je družba dobila v dar od celovške hranilnice novo hišo, vredno nad 40.000 gld. i. t. d., i. t. d. Kako je pa pri nas na Kranjskem? Pri nas na Kranjskem celo tisti, katere veže častna naloga, ki so jo sami prevzeli, da bi podpirali družbo, celo tisti, pravimo, ne zaupajo družbi niti toliko, da bi se nadejali, da bode pošteno porabila izročeno ji podporo. Kaj naj mislijo nasprotniki naši o nas? In vender, če se oziramo na naše pripomočke in na naš napredek, moramo reči, da v zadnjih letih nobena c. kr. kmetijska družba v Avstriji ni napredovala toliko, kolikor je kranjska.

* **Koroška c. kr. kmetijska družba** bode imela svoj redni občni zbor 14. marca t. l. v Celovci.

* **Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe koroške** je imel 19. januarja t. l. sejo. Iz zapisnika posnemamo nastopne reči: Odbor vzame na znanje obljubo kmet. ministerstva, da hoče z denarjem podpirati cepljenje prasičev proti perečemu ognju. — Kmet. ministerstvo je odreklo naprošeno podporo strokovnjaku, ki bi se šel poučevati o izdelovanju šotnega nastilja. — Odbor ukrene na poziv kor. deželnega odbora pretresati nasvetovano postavbo o poslih. — Glavni odbor ukrene, kar je potrebno, da dobi družba zadoščenje za napade v koroškem deželnem zboru. — Sprejme se od tajnika Schütza nasvetovani način, kako porabiti deželno podporo za sadjarstvo. — Družbene lanarske stroje sklenejo prodati. — Družbeni veliki vrtnar nasvetuje, kako pospešiti na Koroškem boljše oskrbovanje drevja. — Občini Goriciam se dovoli podpora za srenjsko drevnico, ravno tako nekaterim šolam. — Izreče se zahvala deželnemu zastopu za naklonjenost izkazano družbi ob mnogih prilikah.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 5. februarja 1888.

Namesto bolnega družbenega predsednika je vodil zborovanje gosp. podpredsednik Jos. Fr. Seunig, navzoči so pa bili odborniki gg. Kastelic, baron Lazarini, Povše, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirce.

Na tajnikov predlog ukrene glavni odbor predlagati štiri učence družbene podkovske šole vis. c. kr. kmet. ministerstvu, da dobe državne štipendije.

Glavni odbor vzame na znanje:

1. poročilo c. kr. kmetijskega ministerstva o letini 1887. l.;

2. poročilo c. kr. deželne vlade o izpitih o podkovski šoli v Ljubljani konec drugega polletja 1887. l.;

3. poročilo postojnske podružnice o številu udov;

4. poročilo tajnikovo, kako se bode porabila državna podpora za lanarstvo;

5. razglas c. kr. kmet. ministerstva, da bode letos v Portici na Laškem mejnarodna razstava sadnih sušilnic;

6. dopis c. kr. namestništva v Trstu, ki javlja da je namestništvo priporočilo „Kmetovalca“ vsem slovenskim šolam na Primorskem;

7. dopis c. kr. deželne vlade kranjske, ki poroča o letošnjem pregledovanju zasebnih žrebecv in

8. dopis vis. c. kr. kmetijskega ministerstva, ki javlja, da je rokopis tajnika Gust. Pirca o obdelovanju šolskih vrtov potrjen.

Glavni odbor imenuje za zastopnika svojega prihodu avstrijskih gozdarjev, ki bode 1. marca t. l. na Dunaji, gosp. odbornika in državnega poslanca dr. Poklukarja.

Glavni odbor ukrene prirediti letos v Ribnici okrajno razstavo goveje živine.

Da tudi kranjska c. kr. kmetijska družba primerno praznuje štiridesetletnico vladanja našega presv. cesarja, ukrene glavni odbor prirediti deželno sadno razstavo. Odbor naroči posebnemu odseku da predloži podrobnosti v prihodnji odborovi seji.

Za nove ude se predlagajo in sprejmejo naslednji gospodje:

Tavčar Miha, župnik v Žužembregu; Tavčar Miha, mlinar na Rečici pri Bledu; Černej Neža, grajščakinja v Komendi; Lavrič Josip, kaplan v Žirih; Černe Jakob, posestnik in mlinar na Fužinah; Kadunec Franjo, farni administrator v Dragi; Šimenc Jože, kmet in skalcar v Podgori; Rutar Matevž, posestnik v Šent-Vidu pri Cerknici; Vrančič Ignacij, župnik v Zagradcu; Jazbec Janez, posestnik in vinogradnik na Čatežu; Habe Franc, posestnik v Zadlogu; Potokar Alojzij, učitelj v Cerknici; Bonač Anton, posestnik in trgovec v Begunjah; Meden Jakob, posestnik v Begunjah; Otoničar Franjo, posestnik v Begunjah; Torkar Anton, župnik v Košani; Perušek Franc, župan in posestnik v Podcerkvi; Žagar Franc, posestnik in trgovec v Markovcu; Kandare Janez, posestnik in gostilničar v Danah; Mlekuž Tomaž, posestnik in trgovec v Starem trgu; Štritof Janez, posestnik in trgovec v Starem trgu; Janežič Andrej, posestnik in mlinar na Vrhniki; Škrbec Jožef, posestnik v Nadlesku; Žnidaršič Andrej, posestnik v Šmarati; Kandare Janez, posestnik v Danah; Lasbaher Ivan, posestnika sin v Negovi; Valenčič Jakob, mlinar in posestnik v Stružniku; Hudovernik Anton, posestnik na Bledu; dr. Stare Josip, finančne prokurature adjunkt v Ljubljani; Ballis Josip, lesni trgovec in posestnik na Vrhniki; Repovš Janez, posestnik v Šent-Janžu; Majcen Janez, posestnik v Šent-Janžu; Marolt Janez posestnik v Radni; Globočnik Ivan, c. k. poštar in grajščak v Kostanjevici; Homan Friderik, profesor in trgovec v Radoljici; Pristov Franc, posestnik na Selu; Jalen Janez, posestnik v Kropi; Oblak Janez, mestni kaplan v Škofji Loki; Dolinar Franc, posestnik na Šuici; Tavšič Jožef po dom. Briznik, posestnik v Dražji vasi; Kreiner Alojzij, kaplan na Čatežu; Burja Anton, posestnik na Rečici; Pretnar Jožef, posestnik v Zagoricih; Olifčič Miroslav, posestnik na Boh. Beli; Dolar Janez, posestnik v Želečah; Ažman Josip, posestnik v Zagoricih; Kunčič Janez, posestnik na Mlinem; Remie Janez, posestnik iz Gmajnice; Pegan Anton, učitelj na Planini; Korenčan Anton, posestnik in strojar na Hribu pri Vrhniki; Petrič Marija, vel. posestnica na Verdu, Žerovnik Anton, posestnik na Vrhniki; Persin Matija, posestnik in krčmar na Zgor. Rožniku.

Naznanilo novim udom.

Ker je gospod predsednik visokorodni grof Thurn uže dlje časa bolan, ne more podpisati diplomov, zato naj gg. udje, ki so ustopili v zadnjem času, blagovolijo nekoliko počakati na diplomu.

Tržna poročila.

Žito in poljski pridelki.

V Ljubljani 11. februarja: Hektoliter: pšenice 5 gld. 85 kr., rži 4 gld. 06 kr., ječmena 3 gld. 74 kr. ovska 2 gld. 44 kr., ajde 4 gld. 22 kr., prosa 3 gld. 74 kr., turšice 5 gld. 36 kr., leče 12 gld. — kr., graha 13 gld. — kr., fižola 11 gld. — kr.; 100 kilogr. krompirja 2 gld. 67 kr., 100 kilogr. sena 2 gld. 67 kr., 100 kilogr. slame 2 gld. 32 kr.

V Kranji 13. februarja: Hektoliter: pšenice 6 gld. — kr., rži 5 gld. 04 kr., ovska 2 gld. 76 kr., turšice 4 gld. 70 kr., ječmena 4 gld. 22 kr., ajde 4 gld. 39 kr.; 100 kilogr. sena 2 gld. — kr., 100 kilogr. slame 1 gld. 60 kr.

V Rudolfovem 13. februarja: Hektoliter: pšenice 6 gld. 50 kr., rži 4 gld. 54., ovska 2 gld. 27 kr., ajde 4 gld. 88 kr., turšice 4 gld. 28 kr.; 100 kilogr. krompirja 2 gld. 27 kr.

Na Dunaji 8. februarja: 100 kilogramov: pšenice gld. 7.55 do 8.—, rži gld. 6.15 do 6.40, ječmena gld. 5.70 do 5.75, ovska gld. 5.50 do 6.85 turšice gld. 6.20 do 6.30.

✎ INSERATE ✎

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalecu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Krompir za seme.

C. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani ima na prodaj semenski krompir, katerega je skusila na poskusnem dvoru svojem, ter ga priporoča kot posebno izvrstnega, bogato rodečega in zdravega vsem gospodarjem.

Na prodaj ima nastopne sloveče vrste: Aurora, Oneida, Zborovski, Rubin, Zgodnji rožnik, Bela kraljica, Magnum bonum, Darling, Biser, Andersen, Hertha.

100 kgr. semenskega krompirja stoji brez vreče za ude kranjske c. kr. kmetijske družbe 2 gld. 50 kr., za neude 3 gld. (22—1)

Naročila je pošiljati

oskrbništvu poskusnega dvora c. kr. kmet. družbe v Ljubljani, na Poljanski cesti.

Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izbrano zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; sadnega drevja, visokodebelnatih in pritličnih ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požalnitve; divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja (10—3) za drevoredi itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih ceplivcev vseh vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☛

Živinski prah,

katerega izdeljuje

Piccolijeva lekarna „pri Angelu“ na Dunajski cesti v Ljubljani.

Izvrsten najboljši pripomoček proti vsem boleznim pri konjih, kravah in volih. Kdor jih hoče ohraniti zdrave in jih obvarovati vsake nalezljive bolezni, naj dá konju, kravi, ki molze, itd. vsaki dan 2 žlice tega prahu. Ako je pa žival uže bolna, naj ji dá vsaki dan 2—3krat po eno polno pest. Ako je to še premalo in je treba večjega učinka, kakor na

pr. pri vnetici črev, koliki, itd. naj dá živali večjo ali dvojno mero na vsako 1—2 uro. Živalim, zbolelim zaradi nečiste krvi, naj se dá 3krat na dan po 2 žlici.

Za drobnico, kakor teleta, prešice, ovce itd. zadostuje, da ostane zdrava, 2krat na dan po pol žlice; kot zdravilo zoper gori omenjene bolezni naj se pa daje tretji del tega, kakor večji živini. Najbolje je, ako se pomeša živinski prah z otrobi, ali se daje na kruhu; če to ni mogoče, se mora z vodo pomešati in na kak način živali vlivati.

En paket velja 25 kr. (19—1)

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: Nauk o umni živinoreji. Cena 80 kr.

„ „ „ Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Cena 50 kr.

„ „ „ Nauk klavno živino in meso ogledovati. Cena 20 kr.

Gustav Pirc: Mlekarstvo. Cena 10 kr.

L. Porenta: Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. Cena 10 kr.

Adolf Trientl: Stelja in gnoj. Cena 10 kr.

W. Schleicher: Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne. Cena 10 kr.

M. Rant: Opis najnavadnejših, sadjereji škodljivih mrčesov. Cena 10 kr.

Dr. Simon Strupar: Zininozdravništvo. Cena 1 gld. 80 kr.

☛ Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštnem povzetju, kedor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto.

(2—3)

„Ljubljanski zvon“.

Stoji pol leta gld. 2.30, četrt leta gld. 1.15.

Josef Friedlaender, tovarna kmetijskih strojev na Dunaji,

II., Nordbahnstrasse Nr. 7.

Slamoreznice najboljše sestave.

Sejalni stroji

iz samega kovanega železa, lahki za vlečiti. (13—3)

Prav nizke cene, ugodni pogoji za plačila.

Ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

Iščemo ljudi, kateri se hočejo pečati s prodajo naših strojev. Damo velik zaslužek.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svoje raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede

(20—1)

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljše in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradi (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi:

Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljše zdravilo zoper protin in revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno za'val. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 steklenica 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr. (21—1)

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Kričistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatljicah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljicami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Vsa ta naštetá zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczyja v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošilja.

Schuyzmarke.

CEC. REP. SCHUYZMARKE

MARIA-ZELLER TROPFEN

NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKÓCZY
LAIBACH 1 STUCK 20.

Marijacejske kaplice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

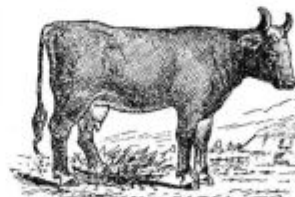
Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kaplice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Planinski zeliščni sirup kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vrtogól, jetiko, prsne in pljučne bolezni: 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najboljše pri boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih olezij ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégó žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpjenji v boku, v krizi itd., otekanji nog, mehurnih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in oprave, pri sušici itd. s kratka pri vseh unanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Izdaten zaslužek

more si brez težave pridobiti vsakdo, ki živi na kmetih in zna pisati slovenski. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „izdaten zaslužek“ upravnistvu tega lista. (18-1)

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborowu, pošta Forbes na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit in krompirja:

Jara žita: Požlahtna menjalna pšenica Zborovska menjalna in velikanska rž Oregonski, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen Zborovski, švedski, Milton. Luher velikanski ligowski, Welcome in Triumph oves itd

Krompir: Zgodnji: Zborowski, Oneida, cesarski, Extra, Early Vermont, Early Mayflower, Darling in The May Queen.

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bonum, Rambousek, Unikum, Matador itd.

☛ Cenike dobiti je na zahtevanje zastoj. ☛

Ravno tukaj dobiti je jajca od Endemskih velikanskih gosij, jajce po 80 kr., od Pekinskih in Aylesburyških rae, jajce po 20 kr. (3-3)

Izvrstno kalivo seme

najbolj fine zelenadi in cvetic. Za deteljno seme garantujem, da je brez predenice. Raznovrstna semena gospodarska od trav in od gozdnih rastlin. (12-3)

Vsa ta semena prodaja po najnižji ceni

Ignacij Mayer,

trgovina s semenom

na Dunaji, I., Augustinerstrasse Nr. 8.

Član pregledne postaje za semena pri c. kr. kmetijski družbi na Dunaji.

Sprejemajo se tudi naročila za l. dolenjoavstrijsko drevesnico v Freihof-Freundorf pri Tulln.

== Ceniki semena in drevoja na zahtevanje zastoj. ==

Dupavski semenski oves

je staroznana, mnogokrat premovana, od c. kr. deželnega kulturnega sveta priporočena, izvrstna, zgodja sorta. Izvirno seme, ki tehta 55 kgr. hektoliter prodaja le

gräflich Zedwitsch'es Rentamt in Duppau, Böhmen.

En hektoliter stoji brez vreče 5 gold. (17-1)

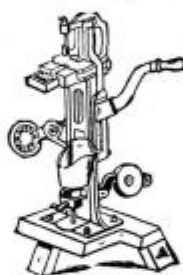
A. Hutter

na Dunaji, I., Grillparzerstrasse Nr. 8,

zraven novega rotovža. (14-3)

Tovarna strojev in kovinskega blaga

za gostilne, vinorejce, kletarje,
za posode in orodja,

posebno za izdelovanje strojev, s katerim se umivajo, polnijo in mašijo steklenice vsake velikosti.

Izdelovanje strojev za polnjenje in mašenje steklenic za pijače ki se penijo (šampanjce). Stroji za zmivavanje, mašenje in smolno prevlakovanje sodov. Aparati za žganje kuhati in vino greti (pasterizirni aparati). Aparati za vžiganje imen v steklenične zamaške, bodi si s spiritom ali plinom. Raznovrstne vinske sesalnice (pumpe) in vse kar je potrebno zraven ☛ Tovarniška zaloga steklenic, zamaškov, kovinskih kapselnov, zavojev iz slame za steklenice, pravih ameriških kaučukovih cevi vsake debelosti za vinorejce in pivovarje itd. itd.

Kar prodam, za to jamčim. — Cenike pošiljam zastoj.

Najnovejše slamoreznice!

Patentovane varnostne slamoreznice

režejo slamo v 9 dolgotih od 1/4 do 3"

Te vrste slamoreznice moreš hipoma vstaviti ter tudi nazaj vrteti. Režejo lepo in natančno! Grejo lahko in narede veliko! Z vlakom ne verigo ali pa brez njega! Slamoreznice so narejene, da se gonijo z roko z ного ali gepeljem — Popolna varnost pred nesrečami.

C. kr. privil. tovarna za kmet. ☛ stroje, livarna in fužine na par

Ph. Mayfarth & Co.

na DUNAJI, II., Taborstrasse, FRANKFURT na M. in BEROLIN N.

PODRUŽNICE: Budapest, Interburg, Posen, Dirschau, Hamburg, Osnabrück in Bologna. (11-3)

☛ Premovani z več kot 200 odlikovanjem. ☛

☛ Ceniki na zahtevanje zastoj in franko. ☛